TJÄNSTESKRIVELSE
2026-09-01

Kommun förbundet
JÄMTLAND HÄRJEDALEN

Styrgrupp Centrum mot våld
Sociala samrådsgruppen, SocSam

Resursdimensionering Centrum mot våld

Förslag till beslut

Styrgrupp Centrum mot våld föreslår Sociala samrådsgruppen besluta:

1. att rekommendera samverkanskommunerna att gemensamt finansiera 0,3 tjänst för Centrum mot våld från och med 2027 enligt beslutad fördelningsprincip,
2. att finansieringen gäller så länge styrgruppen bedömer att behovet kvarstår, dock ska behovet senast den 31 december 2028 övervägas.

Sammanfattning av ärendet

Centrum mot våld (CMV) har haft ett ökat inflöde av ärenden, särskilt avseende stöd till våldsutsatta personer. Utvecklingen bedöms vara kopplad till förändrade arbetssätt, ökad tillgänglighet och omställningen till den nya socialtjänstlagen. Vid styrgruppsmötet den 30 januari 2026 gavs verksamheten i uppdrag att ta fram ett långsiktigt förslag för att möta det ökade inflödet, inklusive en översyn av personaldimensioneringen.

Nuvarande grundbemanning bedöms inte vara tillräcklig för verksamhetens långsiktiga behov. Verksamheten behöver därför förstärkas med totalt 1,3 tjänster från och med 2027. Östersunds kommun tillför och finansierar resurser motsvarande 1,0 tjänst. Kvarstående behov om 0,3 tjänster föreslås finansieras gemensamt av samverkanskommunerna enligt beslutad fördelningsprincip. Förstärkningen gäller så länge styrgruppen bedömer att behovet kvarstår, dock ska behovet senast den 31 december 2028 övervägas.

Bakgrund

Centrum mot våld (CMV) är en länsgemensam verksamhet som bedrivs i samverkan mellan kommunerna i Jämtlands län. Verksamheten organiseras av Östersunds kommun på uppdrag av länets kommuner och permanentades 2015. CMV erbjuder stöd till våldsutsatta personer, anhöriga och personer som utövar våld samt konsultation, utbildning och annat kompetensstöd till yrkesverksamma i länets kommuner.

Det första samarbetsavtalet för CMV trädde i kraft den 1 januari 2016. Avtalet har därefter reviderats vid flera tillfällen för att anpassas till förändrade förutsättningar och verksamhetens utveckling. Nuvarande samarbetsavtal gäller från 2025 och reglerar bland annat uppdrag, organisation, styrning, finansiering och uppföljning.

Under senare år har verksamhetens uppdrag och efterfrågan på stöd förändrats. CMV har arbetat för att öka tillgängligheten och utveckla tidiga, lättillgängliga insatser i linje med omställningen till den nya socialtjänstlagen. Sedan 2023 bedrivs även Resurscentrum mot hedersrelaterat våld och förtryck i projektform inom verksamheten, vilket har stärkt länets samlade stöd och kunskap inom området våld och förtryck.

Samtidigt visar verksamhetens statistik ett ökat inflöde, särskilt när det gäller stöd till våldsutsatta personer. CMV:s grundbemanning uppgår idag till 4,0 samordnartjänster, 0,5 verksamhetsledare och 0,25 enhetschef. Mot denna bakgrund gav styrgruppen den 30 januari 2026 verksamheten i uppdrag att ta fram ett långsiktigt förslag för att möta behovet, inklusive en översyn av personaldimensioneringen.

Tillfällig resursförstärkning 2026

Vid styrgruppsmötet i april 2026 presenterades en översyn av verksamhetens resursbehov. Genomgången visade att nuvarande grundbemanning är låg i förhållande till uppdrag och inflöde, och att en förstärkning om 1,3 tjänster bättre motsvarar det långsiktiga behovet.

Åtgärder har vidtagits för att stärka kapaciteten. Resurser har omfördelats inom verksamheten, men det bedöms inte vara tillräckligt för att hantera det långsiktiga behovet. Kommunernas öppenvårdsverksamheter utbildas även i metoden Samtal om frihet, så att fler våldsutsatta kan få stöd i sin hemkommun när det är lämpligt.

Vid ett extra styrgruppsmöte i juni 2026 redovisades att 75 personer stod i kö till verksamheten och att väntetiderna fortsatt ökade. Mot denna bakgrund beslutades om en tillfällig resursförstärkning. Östersunds kommun bidrar med 1,0 tjänst, och kommunerna finansierar gemensamt ytterligare 0,3 tjänst. Utöver det finansierar kommunerna gemensamt ytterligare 0,3 tjänst under fem månader för att minska den upparbetade kön. CMV fick samtidigt i uppdrag att återkomma med ett långsiktigt förslag från och med 2027 samt säkerställa att frågan ingår i den planerade kvalitetsgranskningen.

Analys av verksamhetsstatistik 2022–2025

Statistikunderlaget med tillhörande tabeller återfinns i bilaga 1. I huvudtexten redovisas en samlad analys av de förändringar som är mest relevanta för bedömningen av verksamhetens resursbehov.

Statistiken visar att antalet insatser till våldsutsatta ökade tydligt under 2025. För att jämföra 2025 med tidigare år behöver samtalsserier och informationssamtal summeras, eftersom registreringen ändrades från och med den 1 juli 2025. Totalt uppgick insatserna till 238 år 2025, jämfört med 131 år 2024, 124 år 2023 och 133 år 2022. Det motsvarar en ökning med cirka 82 procent jämfört med 2024, 92 procent jämfört med 2023 och 79 procent jämfört med 2022.

Även antalet samtalsserier för våldsutövare ökade under 2025. Totalt registrerades 30 samtalsserier, jämfört med 17 år 2024, 13 år 2023 och 16 år 2022. Det motsvarar en ökning med cirka 76 procent jämfört med 2024 och indikerar en ökad efterfrågan på behandlingsinsatser till våldsutövare. Partnerkontakter ökade något, medan insatser till barn enligt Trappan och samtal till anhöriga låg på fortsatt låga nivåer. Eftersom dessa insatser omfattar små tal bör förändringar mellan åren tolkas med försiktighet.

Gruppverksamheten har bedrivits kontinuerligt under perioden och omfattade 17 deltagare 2025. Det är lägre än 2024, då 23 personer deltog, men högre än 2022 då 10 personer deltog. Utbildningsinsatserna visar samtidigt att CMV:s stöd når samtliga kommuner i länet. Under 2025 erbjöds 73 personer plats i basutbildningen, varav 52 från övriga kommuner och 21 från Östersunds kommun.

Sammantaget visar statistiken att resursbehovet behöver bedömas utifrån både direkta stödinsatser och det länsgemensamma uppdraget med konsultation, utbildning och nätverk.

Bedömning och förslagen resursdimensionering

Statistiken för 2025 visar en tydlig ökning av antalet insatser, särskilt samtalsstöd till våldsutsatta personer. Ökningen bedöms huvudsakligen vara kopplad till förändrade arbetssätt, ökad tillgänglighet och omställningen till den nya socialtjänstlagen. Utvecklingen bedöms inte vara tillfällig utan innebär att verksamhetens grundbemanning behöver anpassas.

Den tillfälliga förstärkningen 2026 bedöms vara nödvändig för att hantera den upparbetade kön, men den löser inte det långsiktiga kapacitetsbehovet. För att kunna erbjuda stöd inom rimlig tid och samtidigt upprätthålla konsultation, kompetensstöd, samverkan och metodutveckling krävs en förstärkning av den ordinarie bemanningen.

KAST (insatser för personer som köper sexuella tjänster) och Omsorgstrappan ingår inte i nuvarande avtal utan har under de senaste åren finansierats genom verksamhetens överskott. Genom den föreslagna förstärkningen skapas förutsättningar för att dessa insatser ska kunna bedrivas även under 2027 och framåt.

Det samlade behovet bedöms motsvara 1,3 tjänster från och med 2027.

Mål med föreslagen resursdimensionering

Förstärkningen ska ge CMV tillräcklig kapacitet att möta ett högre inflöde, minska väntetiderna och upprätthålla det länsgemensamma uppdraget.

Under perioden som förstärkningen gäller ska den särskilt bidra till att:

- minska väntetiderna till stödinsatser för våldsutsatta,
- möjliggöra att verksamheten kan fullgöra såväl individstöd som uppdrag kopplade till konsultation, samverkan, utbildning och utvecklingsarbete,
- ge underlag för styrgruppens bedömning av om behovet av förstärkningen kvarstår.

Målen ska följas upp genom verksamhetsstatistik avseende antal inkomna ärenden, kö- och väntetider, antal genomförda insatser samt omfattningen av konsultation, utbildning och annat stöd till kommunerna.

Uppföljning

Resursförstärkningen ska följas upp årligen inom ordinarie verksamhetsuppföljning. Styrgruppen bedömer löpande om behovet kvarstår, och senast den 31 december 2028 ska en samlad övervägning göras.

Uppföljningen ska omfatta kö- och väntetider, antal inkomna ärenden, genomförda insatser, nyttjande per kommun samt konsultation, utbildning och annat stöd till kommunerna.

Kostnader för resursförstärkning

Mot bakgrund av att en betydande del av verksamhetens inflöde avser Östersunds kommun tillför och finansierar kommunen internt resurser motsvarande 1,0 tjänst.

Kostnaden för att tillgodose det återstående resursbehovet om 0,3 tjänst föreslås finansieras gemensamt av samverkanskommunerna. Kostnadsfördelningen sker utifrån respektive kommuns andel av länets befolkning per den 1 november föregående år.

Eventuella överskott i verksamheten ska i första hand användas för att finansiera den gemensamma delen av resursförstärkningen. Om överskott saknas eller inte fullt ut täcker kostnaden fördelas och faktureras den återstående kostnaden till samverkanskommunerna enligt beslutad fördelningsnyckel.

Total kostnad för kommunernas del i verksamheten 2027, grundavtal samt gemensam utökning om 0,3 tjänst, i enlighet med befolkningsmängd.

Kommun	Befolkning	%	Grundkostnad (huvudavtal) 2027	Kostnad gemensam utökning 0,3 tjänst 2027	Total kostnad
Ragunda	5 137	3,9%	196 315	7 396	**203 711**
Bräcke	5 974	4,5%	226 518	8 534	**235 052**
Krokom	15 780	11,9%	599 013	22 568	**621 581**
Strömsund	10 934	8,2%	412 765	15 551	**428 316**
Åre	12 675	9,6%	483 237	18 206	**501 443**
Berg	7 090	5,3%	266 787	10 051	**276 838**
Härjedalen	10 100	7,6%	382 563	14 413	**396 976**
Östersund	64 941	49,0%	2 466 524	92 926	**2 559 450**
SUMMA	**132 631**	**100%**	**5 033 722**	**189 645**	**5 223 367**

Tabell: Kostnadsfördelning mellan kommunerna utifrån befolkningsmängd 1 november 2025. Justeras inför 2027 utifrån befolkningsmängd 1 nov 2026. Kostnaden för utökningen faktureras tillsammans med kostnaderna enligt grundavtalet.

Bilagor

1. Statistik 2022-2025

Bilaga 1. Statistik Centrum mot våld 2022-2025

Tabell: Antal startade samtalsserier för våldsutsatta 2022-2024 och samtalsserier och informationssamtal 2025.

Kommun	Samtals-serie 2025	Info-samtal 2025	2024	2023	2022
Bistånd/service					
Bistånd	80	0	63	71	
Service	119	34	69	53	
Kommun					
Östersund	141	29	91	93	101
Berg	10				
Bräcke	9				
Härjedalen	9				
Krokom	15				
Ragunda	5				
Strömsund	9				
Åre	6				
Totalt ytterkommunerna	63	5	40	31	32
	204	34			
Totalt	**238**		**131**	**124**	**133**
Antal samtal/person servicesamtal (medelvärde)		1	2,9	2,3	
Antal samtal/person biståndssamtal (medelvärde)			5,5	6,7	

Tabell: Antal startade samtalsserier för våldsutövare 2022-2025.

Kommun	Samtalsserie 2025	2024	2023	2022
Östersund	24	17	13	11
Totalt ytterkommunerna	6[1]	8	7	5
Totalt	**30**	**17**	**13**	**16**

Tabell: Antal startade samtalsserier för partnerkontakt våldsutsatta 2022-2025.

Kommun	2025	2024	2023	2022
Östersund	7	3	2	2
Totalt ytterkommunerna	0	2	3	3
Totalt	**7**	**5**	**5**	**5**

Tabell: Antal startade samtalsserier enligt Trappanmetoden 2022–2025.

Kommun	2025	2024	2023	2022
Östersund	0	0	2	3
Totalt ytterkommunerna	0	3	0	1
Totalt	**0**	**3**	**2**	**4**

Tabell: Antal startade samtalsserier för anhöriga 2022–2025.

Kommun	2025	2024	2023	2022
Östersund och övriga kommuner	1	4	3	3
Totalt	**1**	**4**	**3**	**3**

[1] Fyra från Bräcke, en från Berg och en från Krokom

Tabell: Antal personer i gruppverksamhet 2022-2025

Kommun	2025	2024	2023	2022
Östersund	12	13	12	
Totalt ytterkommunerna	5	10	5	
Totalt	**17**	**23**	**17**	**10**

Tabell: Antal deltagare per kommun som erbjudits plats på basutbildningen 2025

Kommun	Antal
Berg	8
Bräcke	2
Härjedalen	10
Krokom	18
Ragunda	5
Strömsund	7
Åre	2
Östersund	21
Totalt	**73**